Uvodno obraćanje specijalnog predstavnika EU Valentina Inzka na sjednici inicijative “Građani za Evropu” o rješavanju masovne nezaposlenosti u BiH

Provođenje politike EU može povećati stopu zaposlenosti

Dame i gospodo,

Bosni i Hercegovini treba veliki politički napredak. Mislim da bi se svi politički lideri u ovoj zemlji složili s tim. Sadašnja politika neslaganja malo je konkretnog dala običnom građaninu, osim možda visoke stope nezaposlenosti i niskog životnog standarda.

Svrha dijaloga koji se pokreće unutar inicijative Građani za Evropu jeste da se omogući civilnom društvu da stvara uslove u kojima će biti moguće ostvariti ovaj napredak.

Ja sam uvjeren da ova inicijativa može uspjeti.

Konstruktivan dijalog – i razumno djelovanje koje taj dijalog pokreće – može pomoći u borbi protiv siromaštva i nezaposlenosti, kriminala i korupcije, neadekvatnih javnih usluga i niske stope investiranja. Ovo je i stvarno iskustvo

zemalja EU.

Građani za Evropu mogu omogućiti dijalog koji će formulisati i promovisati stvarna rješenja. Drago mi je čuti da neki organi vlasti već uzimaju u obzir marljiv rad ovih građana i da, na primjer, Komisija za poljoprivredu Doma naroda Parlamenta F BiH danas razmatra, u toku svojih redovnih aktivnosti, preporuke Građana za Evropu o poljoprivredi i ruralnom razvoju. Osim toga, na sjednici Građana za Evropu, održanoj u junu, na kojoj se razgovaralo o poljoprivredi, neki članovi državnog parlamenta podsticali su ministre da takve preporuke proslijede na razmatranje parlamentima.

* * *

Ozbiljnost namjera ove inicijative ogleda se u sektorima koji su do sada obrađivani – energija i poljoprivreda na prethodnim sjednicama, a zapošljavanje na današnjoj sjednici.

Građani BiH – bez obzira da li su u RS-u ili Federaciji BiH, u većim ili manjim gradovima ili u malim naseljima – imaju zajedničku težnju da žive dostojanstveno. Građani traže posao. Oni traže pristojne plate i pristojne uslove za rad.

Ovi ciljevi se mogu ostvariti putem praktičnih programa kojima se mogu otvoriti radna mjesta i na taj način povećati životni standard.

Da li su takve politike u prvom planu javne debate u Bosni i Hercegovini danas?

Ne, nisu.

A to je pravi problem u politici BiH.

Političke stranke treba da shvate da to jeste problem.

Političko poziranje koje ne donosi hranu na sto ostaje samo to – poziranje.

I da podvučem – siromaštvo i nezaposlenost nisu u vezi samo sa jednim entitetom ili sa jednim narodom: građani u cijeloj Bosni i Hercegovini trpe posljedice.

Jedini način da se to smanji je da se provedu one praktične i koordinisane ekonomske reforme o kojima danas ovdje razgovaramo.

* * *

Mnoge od tih reformi detaljno su opisane u Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju i u Evropskom partnerstvu, i samim tim bosanskohercegovački lideri su ih već podržali.

Lideri su prihvatili te reforme, ali nisu u stanju ili pak nisu voljni da ih provedu.

To se mora promijeniti.

Moramo pomoći izabranim zvaničnicima – u općinama, kantonima, entitetima i na državnom nivou – da učine ono što su obećali da će učiniti.

Vodeći ljudi glavnih stranaka obavezali su se da će radnicima olakšati da nađu zaposlenje u svim dijelovima zemlje – a to podrazumijeva integraciju rascjepkanog tržišta rada. Radnici iz BiH trebalo bi da mogu sa istom lakoćom zarađivati za život u svim dijelovima Bosne i Hercegovine – to je osnovno građansko pravo.

Stranački lideri također su se obavezali da će osnovati Socijalno i ekonomsko vijeće BiH, koje će radnike i poslodavce u potpunosti uključiti u proces izrade ekonomske politike. Takva sveobuhvatna tijela pokazala su se efikasnima u Evropskoj uniji i nema razloga misliti da neće biti efikasna i u Bosni i Hercegovini.

Upravo takve inicijative pomoći će da se promijeni situacija u privredi.

Stranački lideri također su javno izrazili opredjeljenje da riješe pitanja u vezi sa zdravstvenom i socijalnom zaštitom koja trenutno opterećuju zavode za zapošljavanje i otežavaju im efikasno obavljanje njihovog osnovnog zadatka – a njihov osnovni zadatak, da vas podsjetim, je da pomažu nezaposlenima da nađu posao.

* * *

U Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju i Evropskom partnerstvu navedene su te i druge reforme upravo zato što su one bile uspješne u EU i što mogu biti uspješne i u Bosni i Hercegovini.

Ukoliko Bosna i Hercegovina želi da postane članica EU te da bi građani ove zemlje počeli uživati životni standard kakav je u EU – onda, očigledno, moraju se provesti politike Evropske unije.

Svaki lider stranke koji se protivi tom putu treba otvoreno izaći i javno priznati tu činjenicu.

Do sada su neki političari potajno sabotirali reforme koje bi život građana učinile boljim, uključujući i vlastito izborno tijelo. Možda i imaju demokratsko pravo da to rade, ali nema razloga zašto bi im trebalo dozvoliti da to rade potajno.

Ako građani Bosne i Hercegovine žele da učine da njihovi lideri slijede mnogo konstruktivniji i pragmatičniji put, put koji vodi ka prosperitetu i sigurnosti, put ka Evropi, moraju svoje težnje izreći jasno i tako da ih je nemoguće ignorisati.

To je ono u čemu inicijativa Građani za Evropu može pomoći

Prijedlozi koji će biti izneseni i o kojima će se razgovarati danas formulisani su u toku poučnog i intenzivnog procesa izrade, koji je obuhvatao ključne osobe civilnog društva u oblasti rada i zapošljavanja iz svakog dijela Bosne i Hercegovine.

Apelujem na vlasti koje su ovdje danas prisutne da poslušaju zahtjeve građana i razumiju njihove bojazni, te da ih stave na sto kao hitna pitanja, kako bi, dugoročno gledano, Bosna i Hercegovina mogla napredovati.

Hvala vam